

Republica Moldova

GVERNUL

AVIZ Nr. AG9.18/2026
din 11.03.2026

**la proiectul de lege cu privire la împrumuturile
dintre persoanele fizice (inițiativa legislativă
nr. 8 din 29 ianuarie 2026)**

Publicat : 12.03.2026 în MONITORUL OFICIAL Nr. 112-115 art. 26 Data intrării în vigoare

Aprobat

în ședința Guvernului din 11 martie 2026

Decizia protocolară nr. 9.18/2026

PRIM-MINISTRU Alexandru MUNTEANU

Guvernul a examinat proiectul de lege cu privire la împrumuturile dintre persoanele fizice, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 8 din 29 ianuarie 2026) de către doamna Ana Țurcan-Oboroc și domnul Vasile Costiuc, deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă este înaintată în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și cu art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996.

Potrivit notei de fundamentare, proiectul propune reglementarea relațiilor de împrumut dintre persoanele fizice, având drept scop evitarea evaziunii fiscale și a veniturilor nedeclarate din partea unor împrumutători. Totodată, autorii proiectului menționează că legislația nu reglementează în mod detaliat relațiile de împrumut dintre persoanele fizice, limitându-se doar la raporturile dintre bănci sau organizațiile de creditare nebancare și persoanele fizice.

Sub aspect conceptual și redacțional, reținem următoarele:

Potrivit art. 1, „Legea cu privire la împrumuturile dintre persoane fizice (împrumuturi neprofesioniste) are drept scop reglementarea împrumuturilor dintre persoanele fizice pentru evitarea evaziunii fiscale și a respectării drepturilor părților”. În acest context, formularea „respectării drepturilor părților” este generică și nu stabilește exact la ce drepturi ale părților se face referire.

Observăm că scopul real al proiectului de lege este monitorizarea veniturilor persoanelor fizice, acest lucru fiind evident din conținutul notei de fundamentare, unde se

menționează că „cei care împrumută bani nu achită impozite pe venit, deoarece, în mare parte, sumele nu sunt reflectate în vreun document, ele rămânând în umbră și fiind prejudiciat, astfel, bugetul de stat. Plasând într-un cadru legal împrumuturile dintre persoanele fizice, se vor proteja acestea din urmă de excese, bugetul de stat va mai avea o sursă de venit, iar organele de urmărire penală vor primi mai puține plângeri pentru încălcarea drepturilor”.

În acest context, menționăm că evaziunea fiscală constituie un domeniu reglementat distinct în legislația fiscală, iar combaterea acesteia nu poate fi realizată prin intermediul unei legi civile, fără a aduce atingere principiului separației ramurilor de drept. O astfel de intervenție normativă transformă relațiile civile legitime în obiect al suspiciunii generalizate și afectează nejustificat libertatea contractuală. În mod firesc, soluțiile pentru prevenirea veniturilor nedeclarate trebuie identificate prin ajustarea și consolidarea prevederilor Codului fiscal nr. 1163/1997 (în continuare - *Codul fiscal*), dar nu prin restrângerea drepturilor fundamentale ale părților în raporturile de drept privat. În plus, considerăm că bugetul de stat nu va avea niciun beneficiu în situația în care împrumutul este acordat cu titlu gratuit.

La art. 2:

Referitor la definiția propusă la lit. a) pentru termenul „contract de împrumut neprofesionist - contract încheiat între două persoane fizice, prin care una oferă celeilalte o sumă de bani, cu sau fără dobândă, cu sau fără penalități, pe o perioadă anumită”, cu titlu de remarcă generală comunicăm că legislația civilă utilizează termenul „împrumut între persoane fizice care nu au calitatea de profesionist” (a se vedea art. 1242 alin. (3) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (în continuare - *Codul civil*)). Subsecvent, potrivit art. 1242 alin. (1) din Codul civil, contractul de împrumut poate avea ca obiect nu numai bani, ci și alte bunuri fungibile (observație valabilă și pentru definiția termenilor „împrumutător” și „împrumutat”, care fac referire, de asemenea, doar la bani ca obiect al contractului de împrumut, precum și pentru celelalte dispoziții din proiect care se referă exclusiv la bani ca obiect al contractului de împrumut (de exemplu, art. 5)).

Definiția prevăzută la lit. b) pentru termenul „persoană fizică - ființa umană, privită individual, recunoscută de lege ca subiect de drept, titulară de drepturi și obligații civile, în capacitate deplină de exercițiu”, menționăm că aceasta este doar parțial compatibilă cu noțiunea pentru acest termen în art. 23 din Codul civil. Potrivit acestui articol, prin termenul de „persoană fizică” se înțelege „omul, privit individual, ca titular de drepturi și de obligații civile”. De asemenea, art. 24 din același cod detaliază reglementările art. 23 și stabilește că se recunoaște capacitatea de a avea drepturi și obligații civile (capacitatea de folosință), care apare în momentul nașterii și încetează o dată cu moartea, în egală măsură tuturor persoanelor fizice.

În contextul celor prevăzute mai sus, restrângerea semnificației termenului de „persoană fizică” la obligația deținerii capacității depline de exercițiu contravine normelor constituționale, întrucât poate conduce la discriminare, precum și la afectarea demnității umane. Or, limitarea accesului la un drept civil doar pe criteriul capacității de exercițiu, fără analiza concretă a situației, poate fi o ingerință disproporționată în autonomia personală și libertatea de decizie. Mai mult decât atât, excluderea automată a unei persoane de la un

drept doar pentru că nu are capacitate deplină de exercițiu, fără evaluare individuală, transformă persoana într-un „obiect” al protecției statului și nu într-un subiect de drept, ceea ce contravine demnității umane. Având în vedere cele expuse, precum și pentru a evita paralelismele legislative se consideră oportună excluderea prevederilor art. 2 lit. b) din proiect.

De asemenea, în vederea evitării dublării normelor juridice, se vor exclude noțiunile „împrumutător” și „împrumutat” prevăzute la lit. c) și d), întrucât semnificația acestor termeni derivă implicit din noțiunea contractului de împrumut prevăzută la art. 1242 din Codul civil. În subsidiar, cu referire la termenul „valută națională sau internațională”, remarcăm că Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară utilizează termenii „monedă națională” și „valută străină” (observație valabilă și pentru art. 4 lit. a)).

Noțiunea „autentificare notarială”, prevăzută la lit. e), face obiectul de reglementare a legislației cu privire la notariat (Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială), motiv pentru care se va exclude din art. 2 din proiect. Totodată, autentificarea notarială este o formă de întocmire a actului juridic, astfel cum este prevăzut la art. 323 din Codul civil și la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, actele juridice supuse autentificării fiind stabilite la art. 30 din legea menționată. În acest sens, instituirea unor reglementări suplimentare privind autentificarea notarială, altele decât cele prevăzute în Codul civil și în Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, nu se consideră necesară.

De asemenea, definiția termenului „cont bancar”, prevăzută la lit. f), nu face obiectul de reglementare al proiectului de lege, ci al actelor normative privind activitatea băncilor/activitatea fiscală. În acest sens, se constată că definiția acestui termen este stabilită la art. 129 pct. 17) din Codul fiscal, având o semnificație mult mai largă decât cea prevăzută în proiectul de lege. Potrivit articolului menționat, prin „cont bancar și/sau cont de plăți” se înțelege un cont deschis în una dintre băncile (sucursala acesteia) din Republica Moldova sau din străinătate, în una dintre societățile de plată autorizate de Banca Națională a Moldovei participante la Sistemul Automatizat de Plăți Interbancare, cont deschis în sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor, precum și un cont deschis la societățile emitente de monedă electronică și/sau la furnizorii de servicii poștale. În context, lit. f) din art. 2 necesită a fi exclusă.

La art. 3:

Potrivit redacției propuse a acestui articol și definiției termenului „contract de împrumut neprofesionist” (a se vedea art. 2 din proiect), se înțelege că împrumutul, indiferent de suma/valoarea acestuia, poate fi realizat doar în formă scrisă, prin încheierea unui contract de împrumut neprofesionist, ale cărui părți componente sunt prevăzute la art. 3 din proiectul de lege. Această concepție vine în contradicție cu dispozițiile art. 992 din Codul civil, potrivit cărora contractul reprezintă acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane, prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Mai mult decât atât, având în vedere că, potrivit alin. (2) al articolului menționat, contractului îi sunt aplicabile normele referitoare la actul juridic, se impune a menționa că actul juridic poate fi încheiat și în formă verbală, în conformitate cu art. 316 și 317 din Codul civil. Forma scrisă a actului juridic dintre persoanele fizice este obligatorie în cazul în care valoarea obiectului acestuia depășește 1 000 de lei, astfel cum este prevăzut la art. 321 alin.

(1) din Codul civil. Totodată, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în cazul în care, conform legii sau învoielii părților, actul juridic trebuie încheiat în formă scrisă, acesta poate fi încheiat fie prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, fie prin schimb de scrisori, telegrame, documente electronice, altele asemenea, semnate de partea care le-a expedit.

În altă ordine de idei, referitor la părțile componente ale contractului de împrumut stabilite la art. 3 din proiectul de lege, relevăm că acestea vin în contradicție cu dispozițiile art. 993 alin. (2) din Codul civil, potrivit cărora părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul acestora. Relevante în acest sens sunt și dispozițiile art. 1247 alin. (4) din același cod, conform cărora contractul de împrumut poate să nu stabilească termenul de restituire sau termenul de preaviz. În acest caz, împrumutul trebuie restituit în termen de 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

Referitor la clauzele contractuale ale contractului de împrumut prin care se stabilesc dobânzi lunare/anuale și penalități de întârziere, remarcăm că, potrivit art. 1242 alin. (3) din Codul civil, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani și unde ambele părți sunt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist poate fi încheiat și cu titlu gratuit. Prin urmare, stabilirea obligatorie în contractul de împrumut unde ambele părți sunt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist a unor clauze contractuale care prevăd dobânda lunară/anuală și penalitățile de întârziere nu corespunde reglementărilor generice prevăzute de Codul civil.

În partea ce vizează efectele nerestituirii în termen a împrumutului și stabilirea unei penalități de întârziere ce nu poate depăși 50% din suma totală împrumutată, atragem atenția că dispozițiile art. 1242-1250 din Codul civil, în special art. 1248 alin. (1), prevăd posibilitatea perceperii dobânzii de întârziere. Potrivit art. 942 alin. (2) din același cod, rata dobânzii de întârziere este egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, aplicată conform art. 874 din Codul civil, la care se adaugă 5 puncte procentuale pe an în cazul în care debitorul este un consumator sau 9 puncte procentuale pe an în celelalte cazuri.

În altă ordine de idei, potrivit art. 942 alin. (4) din Codul civil, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate solicita, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor acestui articol, fie penalitatea pentru întârziere.

Prin urmare, la determinarea clauzelor contractuale ale contractului de împrumut se va lua în considerare opțiunea creditorului de a solicita fie reglementarea clauzelor de penalitate, fie aplicarea dobânzii de întârziere. De asemenea, este necesară delimitarea clară între noțiunea de penalitate de întârziere și cea de dobânda de întârziere.

Reglementările prevăzute în ultimul alineat al art. 3 necesită a fi revăzute, întrucât nu este clară noțiunea și nici scopul urmărit de autorii proiectului cu referire la trecerea în proprietate a bunului gajat doar în urma încheierii instanței de judecată. Totodată, se recomandă ca normele referitoare la gajarea bunului imobil să fie excluse din proiectul de lege, întrucât aspectele referitoare la gaj sunt prevăzute deja în capitolul V al titlului IV din Codul civil.

La art. 4:

Conceptual, instituirea obligației de autentificare notarială a împrumuturilor care depășesc plafonul de 20 000 de lei nu este necesară din punct de vedere juridic, fiind excesivă și disproporționată în raport cu scopul urmărit, întrucât cadrul legal existent oferă suficiente garanții pentru protecția părților și prevenirea abuzurilor. Or, forma autentică a contractului de împrumut reprezintă o opțiune a părților și nu o obligație legală. Impunerea autentificării notariale ar constitui o ingerință în principiul libertății contractuale, limitând dreptul părților de a stabili în mod liber forma actului juridic.

Sub aspectul proporționalității instituirii unei asemenea norme se remarcă generarea unor costuri suplimentare (aferele autentificării contractului de împrumut) pentru părțile contractante, precum și împovărarea procedurii de împrumut, fapt ce ar duce la încetinirea circuitului civil.

De asemenea, trebuie avut în vedere contextul socioeconomic al Republicii Moldova. O parte semnificativă a populației beneficiază de sprijin financiar din partea rudelor și apropiaților aflați peste hotare. Instituirea unor formalități costisitoare și rigide pentru astfel de raporturi juridice ar putea genera reducerea fluxului de sprijin financiar informal, creșterea poverii financiare asupra populației cu venituri reduse și, implicit, o reacție negativă la nivel social.

Mai mult decât atât, în ceea ce privește autentificarea contractelor de împrumut între persoane fizice pentru sume ce depășesc 20 000 de lei, pentru evitarea neachitării impozitului pe venit din împrumuturi de sume mari, este relevant de menționat că, potrivit dispozițiilor art. 226⁶ alin. (6²) din Codul fiscal, venitul impozabil estimat se diminuează cu suma împrumutată doar în măsura în care contribuabilul supus controlului prezintă probe care demonstrează fie că din sursa de venit din care provine suma împrumutată au fost achitate obligațiile fiscale corespunzătoare la bugetul de stat, fie că suma împrumutată reprezintă venit neimpozabil în sensul art. 20 din Codul fiscal.

În acest context, subliniem că simpla autentificare notarială a contractului de împrumut între persoane fizice nu constituie, prin ea însăși, un temei juridic și fiscal suficient pentru acceptarea împrumutului la stabilirea situației fiscale a contribuabilului, în lipsa demonstrării sursei legale de proveniență a mijloacelor bănești ale împrumutătorului și a regimului fiscal aplicat acestora.

Prin urmare, indiferent dacă un contract de împrumut între persoane fizice este sau nu autentificat notarial, acesta poate fi recunoscut de organul fiscal la stabilirea situației fiscale a împrumutatului exclusiv în condițiile în care sunt prezentate probe obiective privind proveniența legală a mijloacelor bănești împrumutate, caracterul impozabil sau neimpozabil al acestora și achitarea obligațiilor fiscale aferente, după caz. În lipsa acestor elemente, contractul de împrumut nu produce efecte fiscale în sensul diminuării venitului impozabil estimat, chiar dacă produce efecte juridice civile între părți.

Potrivit art. 4 lit. b) din proiectul de lege, „Înainte de autentificarea contractului, notarul va verifica, în regim obligatoriu, proveniența banilor oferiți de împrumutător către împrumutat”. Această dispoziție comportă un caracter general și nu este necesar a fi prevăzută în proiectul de lege respectiv. Or, obligațiile notarului referitoare la regulile de autentificare a contractelor sunt reglementate de Codul civil, de Legea nr. 246/2018 privind

procedura notarială, precum și de alte acte normative, după caz. Astfel, obligația notarului de a verifica proveniența banilor rezultă din obligația legală a notarilor de a aplica măsuri de cunoaștere a clienței. Aceasta decurge din includerea notarilor, potrivit art. 4 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în categoria entităților raportoare, în cazul în care acordă asistență pentru întocmirea sau realizarea unor operațiuni pentru clienții lor, inclusiv operațiuni sau tranzacții care implică sume de bani.

Cu referire la textul „Dovada de proveniență va fi prezentată notarului de către Împrumutat”, menționăm că acesta este neclar și impropriu, întrucât instituie în sarcina împrumutatului obligația de a prezenta dovada provenienței unor fonduri care aparțin împrumutătorului, aspect lipsit de temei legal și contrar principiului potrivit căruia fiecare parte răspunde pentru proveniența propriilor fonduri.

Totodată, la lit. b), autorul utilizează cuvintele „în regim obligatoriu”. În acest sens, menționăm că, potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – *Legea nr. 100/2017*), actul normativ are, prin natura sa, caracter obligatoriu. În aceste condiții, utilizarea cuvintelor menționate este redundantă și lipsită de necesitate juridică, motiv pentru care se impune revizuirea textului prin eliminarea acesteia, în vederea respectării rigorilor de tehnică legislativă.

La art. 5:

Dispozițiile propuse în acest articol intervin asupra modalității de executare a obligației de remitere a sumei împrumutate, aspect deja reglementat de Codul civil, legislația bancară și legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. În aceste condiții, includerea acestor norme nu se justifică, cu atât mai mult cu cât acestea sunt susceptibile să genereze conflicte normative, în special în raport cu reglementările referitoare la procedura de deschidere și de utilizare a contului bancar, la modalitățile de efectuare a plăților și la operațiunile bancare.

Mai mult decât atât, normele prevăzute în art. 5 au un caracter rigid și excesiv, deoarece restrâng dreptul libertății contractuale și pot genera probleme de neconstituționalitate sub aspectul proporționalității scopului urmărit. Or, aceste norme prevăd că toate tranzacțiile de împrumut se realizează exclusiv prin intermediul unui cont bancar, fără a stabili excepții sau condiții de aplicare (de exemplu, în funcție de suma împrumutată sau de forma actului juridic). O asemenea restrângere este admisibilă doar dacă are scop legitim, este proporțională cu situația care a determinat-o și nu atinge existența dreptului sau a libertății (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 11/2016, § 40). În context, orice restricție, înainte de a fi instituită, trebuie raportată la prevederile art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

Complementar, proiectul de lege nu stabilește sancțiuni pentru nerespectarea dispozițiilor art. 5.

La art. 6:

Normele prevăzute la acest articol sunt inutile, deoarece nu instituie un regim juridic

special, ci doar reiau o regulă generală deja existentă în legislație. Or, prin natura lor, raporturile contractuale încetează odată cu stingerea obligațiilor asumate de părți. Mai mult decât atât, Codul civil prevede deja instituția stingerii obligațiilor (a se vedea capitolul VII, titlul I, cartea a treia din codul citat, art. 965-991).

Referitor la norma potrivită căreia „la stingerea tuturor obligațiilor contractuale, contul bancar pentru împrumutul neprofesionist se închide”, menționăm că acest aspect nu vizează obiectul proiectului de lege examinat. De asemenea, închiderea contului este o procedură specifică domeniului bancar, realizată în conformitate cu reglementările din acest domeniu și nu intervine, în mod necesar, la stingerea unei obligații contractuale. Această normă poate avea caracter conflictual în raport cu reglementările din domeniul bancar.

Potrivit redacției art. 7, „În cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către una dintre părți, cealaltă parte se va adresa în instanță pentru apărarea drepturilor sau recuperarea datoriei”. Norme cu conținut similar sunt deja prevăzute în legislația Republicii Moldova. Astfel, sunt relevante dispozițiile art. 20 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căreia „orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime”. Din aceste prevederi rezultă în mod direct dreptul creditorului de a se adresa în instanța de judecată în cazul în care debitorul nu își execută obligațiile.

De asemenea, în mai multe dispoziții ale Codului civil se regăsesc referințe la dreptul părții contractante de a se adresa în instanța de judecată pentru satisfacerea efectivă a obligațiilor ce rezultă din contract. În mod particular, art. 15 din Codul civil prevede că apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În contextul celor expuse, art. 7 se consideră a fi inutil.

La art. 8:

Potrivit redacției acestui articol, împrumuturile dintre persoanele fizice încheiate cu încălcarea prevederilor acestei legi se consideră nule și nu generează obligații din partea uneia dintre părți față de cealaltă. În acest sens, este de menționat că o astfel de normă, care proclamă nulitatea contractelor de împrumut încheiate cu încălcarea legii, nu este necesară, întrucât regimul nulității actului juridic este deja reglementat în capitolul III al titlului III, cartea întâi din Codul civil (art. 327-346). Totodată, în cadrul capitolului menționat sunt stabilite situațiile în care intervine nulitatea absolută, nulitatea relativă sau nulitatea parțială. În cazul reglementărilor prevăzute în art. 8 din proiectul de lege nu se precizează la ce tip de nulitate se face referire. Or, tipul nulității se stabilește în conformitate cu prevederile Codului civil, în funcție de o situație concretă.

Menținerea normei stabilite la art. 8 din proiectul de lege poate afecta securitatea raporturilor juridice și riscă să producă efecte disproporționate în raport cu scopul urmărit, prin crearea unor contradicții și paralelisme între proiectul de lege și dispozițiile generale ale Codului civil, fapt ce contravine regulilor tehnicii legislative.

De asemenea, referitor la mențiunea „se consideră nule și nu generează careva

obligațiuni”, remarcăm existența unei tautologii juridice, întrucât orice act juridic nu produce efecte și, în consecință, nu generează obligații.

Suplimentar, sub aspectul respectării rigorilor tehnicii legislative, se vor avea în vedere următoarele:

- potrivit art. 53 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, în funcție de complexitatea actului normativ, elementele structurale ale acestuia pot fi grupate în secțiuni, capitole, titluri, părți și cărți. În acest sens, se recomandă analizarea oportunității grupării elementelor constitutive ale proiectului de lege în capitole sau secțiuni;

- potrivit art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, alineatele articolului sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În acest context, întregul proiect de lege urmează a fi ajustat la cerințele stabilite la art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, inclusiv prin corectarea referințelor din text la unele alineate;

- referitor la art. 9, din dispoziția acestuia se impune excluderea prepoziției „de” ca fiind inutilă, iar abrevierea „RM” urmează a fi substituită cu cuvintele „Republicii Moldova”, în vederea respectării art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 (observație valabilă și pentru alte abrevieri utilizate în proiect). Subsecvent, cu referire la intrarea în vigoare a legii la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) din legea menționată, stabilirea unei date de intrare în vigoare diferite de termenul general de o lună de la data publicării este permisă doar în anumite cazuri, cum ar fi protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau a unor contradicții între actele normative ori existența altor circumstanțe obiective. În acest context, se atrage atenția că în nota de fundamentare urmează a fi prezentate argumente concludente care să justifice că prevederile proiectului de act normativ întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.

Analiza notei de fundamentare a proiectului relevă și alte rațiuni care au stat la baza elaborării acestuia, și anume nivelul redus de educație financiară al populației, precum și lipsa anumitor cunoștințe în acest sens.

În contextul celor expuse, menționăm că sporirea nivelului de educație financiară al populației reprezintă o prioritate pentru autoritățile naționale. O populație cu un nivel adecvat de educație financiară este mai puțin expusă riscurilor asociate supraîndatorării, fraudelor financiare sau utilizării inadecvate a produselor financiare. Totodată, aceasta este mai capabilă să utilizeze în mod eficient instrumentele de plată fără numerar și serviciile financiare digitale și beneficiază de o protecție sporită a drepturilor sale în calitate de consumator de servicii financiare.

În acest sens, precizăm că, în prezent, Ministerul Finanțelor, împreună cu Banca Națională a Moldovei și alte autorități, a inițiat procesul de elaborare a proiectului Strategiei naționale de incluziune financiară, care stabilește drept obiectiv strategic dezvoltarea unui ecosistem financiar incluziv, inovator și de încredere, care să permită tuturor cetățenilor accesul la servicii financiare sigure și accesibile, precum și utilizarea activă a acestora.

Printre pilonii centrali pe care urmează să se bazeze Strategia națională de incluziune financiară se regăsesc capacitatea financiară și protecția consumatorilor. Acești piloni vizează sporirea nivelului de alfabetizare financiară, consolidarea încrederii în sistemul financiar și dezvoltarea competențelor necesare pentru adoptarea unor decizii financiare informate și responsabile, precum și creșterea nivelului de protecție a drepturilor consumatorilor de servicii financiare.

Respectiv, în contextul Strategiei menționate, autoritățile naționale urmează să promoveze un set coerent și etapizat de măsuri orientate spre consolidarea incluziunii financiare, dezvoltarea infrastructurii moderne de plăți și, în mod prioritar, majorarea nivelului de educație financiară al populației. Aceste măsuri vor facilita, din perspectiva persoanelor fizice, adoptarea unor decizii financiare informate și responsabile, utilizarea în condiții de siguranță a serviciilor financiare și a instrumentelor de plată fără numerar, gestionarea eficientă a bugetului personal, precum și reducerea riscurilor asociate supraîndatorării sau fraudelor financiare.

În concluzie, adoptarea unei legi speciale privind împrumuturile dintre persoanele fizice nu se justifică din punct de vedere juridic, întrucât relațiile juridice născute din contractul de împrumut sunt deja reglementate suficient și coerent de Codul civil, precum și de actele normative conexe din domeniul bancar, fiscal și al prevenirii spălării banilor. În aceste condiții, instituirea unei legi speciale ar conduce la paralelisme și contradicții legislative, la fragmentarea reglementării juridice, precum și la afectarea principiului securității juridice și al previzibilității legii.

Subsecvent, din perspectiva tehnicii legislative, o asemenea intervenție normativă este contrară dispozițiilor Legii nr. 100/2017. Or, legiuitorul nu trebuie să reitereze dispoziții deja existente în cadrul normativ, ci să intervină doar în cazurile în care sunt identificate lacune reale de reglementare. Astfel, se constată că în materia împrumuturilor dintre persoanele fizice nu există un vid legislativ, ci, dimpotrivă, un cadru normativ suficient și funcțional.

În contextul celor expuse, Guvernul nu susține proiectul de lege înaintat cu titlu de inițiativă legislativă.